

Záznam adventního projevu předsedy Senátu Miloše Vystrčila

18.12.2024 - | Senát PČR

Vážení spoluobčané,

dnes je 18. prosince a já jsem dopoledne společně s dalšími senátorkami a senátory navštívil místo spočinutí Václava Havla. Tradičně jsme si tak připomněli, že je to již 13 let, co nás pan prezident opustil.

Vždy se mi při tom vybaví zástupy lidí se svíčkami v ruce, kteří na Václava Havla vzpomínali a vzpomínají. Znovu si také vždy vzpomenu na Srdce pro Václava Havla, které je pro mě dodnes symbolem obdivuhodných vlastností českého národa. Tyto vlastnosti jsme ostatně prokázali v letošním roce mnohokrát.

Například v potravinových sbírkách jsme v tomto roce nashromáždili více než 1 000 tun potravin, vůbec nejvíce v historii. Česká filharmonie nedávno třikrát za sebou vyprodala jeden z nejslavnějších koncertních sálů – newyorskou Carnegie Hall. Naše odpověď na letošní povodně byla plná solidarity, soucitu a pomoci. A v těchto dnech vytváříme krásnou a velmi přátelskou atmosféru u vánočních stromků v našich obcích a městech.

Toto všechno považuji za obdivuhodné. A mohl bych pokračovat.

Jsem hrdý. Jsem hrdý na všechny příklady naší empatie a solidarity, našich schopností, pracovní poctivosti a silné soudržnosti. A to není všechno.

Důvody k optimismu nalezneme i jinde. Stačí se pozorněji podívat kolem sebe, a hlavně dál za naše hranice. Uvidíme totiž, že žijeme v bezpečné a svobodné zemi. Sousední země jsou našimi přáteli nebo partnery. Společně se staráme o svoji bezpečnost. Většinou společně se snažíme překonávat těžkosti a překážky, které nám doba přináší. Naše členství v NATO a v Evropské unii nás posiluje a chrání. Není náhodou, že obyvatelé mnohých dalších zemí hledají ochranu a pomoc právě ve členských zemích těchto společenství.

Vynikáme v mnoha oblastech. Každý známe desítky úspěšných a schopných lidí, kteří často žijí a pracují v našem okolí nebo reprezentují Česko ve světě. Jsme odvážní, jsme tvořiví, umíme pohotově reagovat na změny. Naše startovní pozice do budoucnosti je tedy opravdu velmi dobrá.

Na druhé straně, přes všechny schopnosti a přes všechny úspěchy však cítím, že se ze společnosti postupně nějak vytrácí životní spokojenost. Cítím – a rozhovory s mnohými z vás mi to potvrzují – že důvěra v instituce a ve fungování našeho státu klesá.

Když to shrnu: Naše situace je vlastně lepší než naše nálada.

A protože jsem politik, musím začít hledat chyby u nás, u nás u politiků.

Máme rezervy a nedostatky. Musíme více konat, nebát se, prosazovat potřebné změny a zároveň naše kroky vysvětlovat a srozumitelně argumentovat. Nekonečně dlouho se dohadujeme namísto toho, abychom řešili konkrétní problémy. Výsledkem je potom sílící nedůvěra v demokracii a v náš parlamentní systém. A to rozhodně dobře není. Na sociálních sítích i mimo ně sílí populisté,

extremisté a někdy dokonce i vyložení nepřátelé naší země. Charakteristické pro ně je, že jenom kritizují a nenabízejí vůbec žádná řešení.

A tak se ptám: Tohle opravdu chceme? Opravdu chceme, aby za nás jednou rozhodovali lidé, kteří klidně nechají současné problémy spadnout na budoucí generace? Opravdu chceme riskovat, že za nás jednou budou rozhodovat lidé, kteří zavírají oči před důsledky stárnutí populace, před změnami klimatu nebo před rozpínavou politikou nedemokratických mocností?

Pokud tomuto přístupu podlehneme, pokud tomuto přístupu sedneme na lep, potom atmosféra vyvolávání strachu, netolerance a nesnášenlivosti vůči druhým může ve společnosti probudit její odvrácenou stránku. Víme nakonec z historie, že v časech celosvětových otřesů a zvýšené nejistoty se dveře do světa hrubosti a netolerance obvykle široce otevírají. Co tedy s tím?

Jednou z možností, jak se bránit, je spolu více mluvit a více si naslouchat. To je přece dobrý způsob, jak zdi mezi námi rozebírat, a nikoliv je stavět vyšší a vyšší.

Často se říká, že mladí mají více naslouchat starším. To je pravda. Ale já si ještě více přeji, abychom i my starší mnohem pozorněji a s větším respektem naslouchali právě těm mladším. I proto vás mladé prosím, abyste se nevzdávali a trpělivě vysvětlovali své návrhy a své problémy. Mluvte, prosím, více se svými rodiči i se svými prarodiči. Svět je pro nás někdy hodně zrychlený a my všichni zkrátka potřebujeme znát váš názor a rozumět vašemu vnímání světa. A není to pro nás vždycky úplně jednoduché.

Ještě jedné věci nerozumím. Nerozumím tomu, proč se více jako společnost nesnažíme vytvořit lepší podmínky pro profesní uplatnění žen. Byli bychom si blíže a významně by to zvýšilo naši konkurenceschopnost a v důsledku i výkonnost v mnoha oborech, včetně politiky.

Jen pokud si budeme blíží, budeme totiž schopni pochopit zkušenosti a potřeby druhých. Není snadné se vcítit do situace jiného člověka. Přesto se o to, prosím, nepřestávejme pokoušet. Neméně důležité je naučit se navzájem si přiznat chybu nebo omyl. Omluva by se opět měla stát součástí normální komunikace. Hrubost, agrese a přemíra emocí nahradíme slušností, nahradíme argumenty.

Všichni, úplně všichni můžeme svět kolem sebe zlepšit. Úsměvem, dobrým slovem, pomocí, podporou, dobrou náladou, kterou budeme šířit. Letos to mnozí z vás učinili, a já jsem vám za to velmi vděčný. A děkuji vám. Je totiž na nás samotných, jakou cestou půjdeme. Jako společnost i jako země.

Vážený spoluobčané, dnes je 18. prosince. A bylo pro mě velkou ctí, že jsem k vám z českého Senátu mohl dnes, v den 28. výročí od první schůze českých senátorek a senátorů, opět promluvit.

Na závěr si dovolím využít tohoto adventního času a poděkovat vám. Poděkovat za naše setkání, za naše diskuse, poděkovat za slova povzbuzení a poděkovat i za věcnou kritiku. Je důležitá. A také se s vámi chci podělit o jednu důležitou a dobrou zprávu. Ze všech setkání s vámi totiž vyplývá, že naprosté většině z nás na osudu této země skutečně záleží. A to je zpráva určitě důležitá a určitě velmi dobrá.

Přeji vám všem krásný advent a požehnaný rok 2025.

<https://www.senat.cz/zpravodajstvi/zprava.php?id=3831>